

INSTITUT FOR DATALOGI, AARHUS UNIVERSITET

Det Naturvidenskabelige Fakultet
EKSAMEN
Grundkurser i Datalogi
Algoritmer og Datastrukturer 1 (2003-ordning)
Antal sider i opgavesættet (incl. forsiden): 12 (tolv)
Eksamensdag: Torsdag den 21. marts 2013, kl. 9.00-11.00
Eksamenslokale: Finlandsgade 8, 8200 Aarhus N
Tilladte medbragte hjælpemidler: Alle sædvanlige hjælpemidler (lærebøger og notater). Computer må ikke medbringes.
Materiale der udleveres til eksaminanden:

Årskort _____

Navn _____

Skriftlig Eksamen
Algoritmer og Datastrukturer 1 (2003-ordning)

Institut for Datalogi
Aarhus Universitet

Torsdag den 21. marts 2013, kl. 9.00-11.00

Dette eksamenssæt består af en kombination af små skriftlige opgaver og multiple-choice-opgaver. Opgaverne besvares på opgaveformuleringen **som afleveres**.

For hver opgave er angivet opgavens andel af det samlede eksamenssæt.

For multiple-choice-opgaver gælder følgende. Hvert delspørgsmål har præcist et svar. For hvert delspørgsmål, kan du vælge ét svar ved at afkrydse den tilsvarende rubrik. Et multiple-choice-delspørgsmål bedømmes som følgende:

- Hvis du sætter kryds ved det rigtige svar, får du 1 point.
- Hvis du ikke sætter nogen krydser, får du 0 point.
- Hvis du sætter kryds ved et forkert svar, får du $-\frac{1}{k-1}$ point, hvor k er antal svarmuligheder.

For en multiple-choice-opgave med vægt $v\%$ og med n delspørgsmål, hvor du opnår samlet s point, beregnes din besvarelse af multiple-choice-opgaven som:

$$\max \left\{ 0, \frac{s}{n} \right\} \cdot v \%$$

Opgave 1 (4%)

	Ja	Nej
n er $O(n\sqrt{n})$?	☐	☐
$3n^2$ er $O(n + n^3)$?	☐	☐
$8(2^n)$ er $O(4^n)$?	☐	☐
$7 \log n$ er $O(n^{1/7})$?	☐	☐
$7n^7 + 7n$ er $O(14n)$?	☐	☐

Opgave 2 (4%)

Opskriv følgende funktioner efter stigende orden med hensyn til O -notationen:

$$\begin{aligned} &(\log n)^2 \\ &2^n \\ &1/n \\ &(\log n)^n \\ &n^2 \end{aligned}$$

Svar: _____

Opgave 3 (4%)

Angiv for hver af nedenstående summer deres værdi i Θ -notationen. Det antages at n er en potens af to.

	$\Theta(n)$	$\Theta(n \log n)$	$\Theta(n^2)$
$\sum_{i=1}^n i = 1 + 2 + 3 + \dots + n$	☐	☐	☐
$\sum_{i=0}^{\log n} 2^i = 1 + 2 + 4 + 8 + \dots + n$	☐	☐	☐
$\sum_{i=1}^{\log n} i \frac{n}{2^i} = 1 \frac{n}{2^1} + 2 \frac{n}{2^2} + 3 \frac{n}{2^3} \dots + \log n \frac{n}{2^{\log n}}$	☐	☐	☐
$\sum_{i=1}^n \log i = \log 1 + \log 2 + \log 3 + \dots + \log n$	☐	☐	☐
$\sum_{i=0}^{\log n} \frac{n}{2^i} = n + \frac{n}{2} + \frac{n}{4} + \frac{n}{8} \dots + \frac{n}{n}$	☐	☐	☐

Opgave 4 (4%)

Angiv for hver af nedenstående algoritmer udførelstiden som funktion af n i O -notation.

Algoritme Loop1(n)

```
for  $i = 1$  to  $n$ 
   $j = i$ 
  while  $j > 0$ 
     $j = j - 1$ 
```

Algoritme Loop2(n)

```
 $i = 1$ 
while  $i < n * n$ 
   $i = 2 * i$ 
```

Algoritme Loop3(n)

```
for  $i = 1$  to  $n$ 
  for  $j = 1$  to  $i$ 
     $k = 1$ 
    while  $k \leq i + j$ 
       $k = 2 * k$ 
```

Svar Loop1: _____

Svar Loop2: _____

Svar Loop3: _____

Opgave 5 (4%)

Angiv for hver af nedenstående algoritmer udførelstiden som funktion af n i O -notation.

Algoritme Loop1(n)

```
 $i = 1$ 
 $j = 1$ 
while  $i < n$ 
  while  $j < i$ 
     $j = j + 1$ 
   $i = i * 2$ 
```

Algoritme Loop2(n)

```
 $i = 1$ 
while  $i < n$ 
   $j = 1$ 
  while  $j < i$ 
     $j = j + 1$ 
   $i = i * 2$ 
```

Algoritme Loop3(n)

```
 $i = 2$ 
while  $i < n$ 
   $i = i * i$ 
```

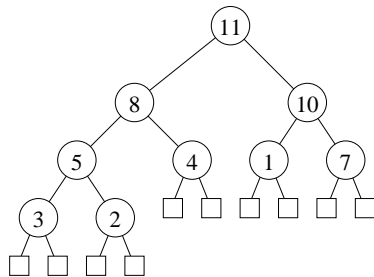
Svar Loop1: _____

Svar Loop2: _____

Svar Loop3: _____

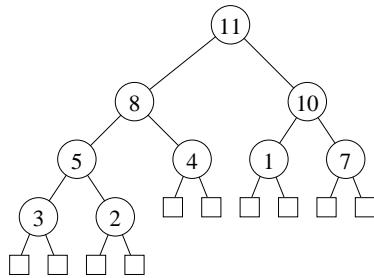
Opgave 6 (4%)

Tegn hvordan nedenstående binære max-heap ser ud efter indsættelse af elementet 9.

Svar: _____

Tegn hvordan nedenstående binære max-heap ser ud efter en HEAP-EXTRACT-MAX operation.

Svar: _____

Opgave 7 (4%)

Tegn den binære max-heap efter indsættelse af elementerne 1, 3, 2, 5, 4, 6, og 7 i den givne rækkefølge, startende med den tomme heap.

Svar: _____

Opgave 8 (4%)

Angiv hvordan nedenstående array ser ud efter anvendelsen af BUILD-MAX-HEAP for arrayet.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	5	9	3	7	2	6	10	4	8

Svar: _____

Opgave 9 (4%)

Betragt RADIX-SORT anvendt på nedenstående liste af tal ($d = 4$, $k = 5$). Angiv den delvist sorterede liste efter at radix-sort har sorteret tallene efter de *to* mindst betydende cifre.

2300 4123 3323 4411 1123 0000

Svar: _____

Opgave 10 (4%)

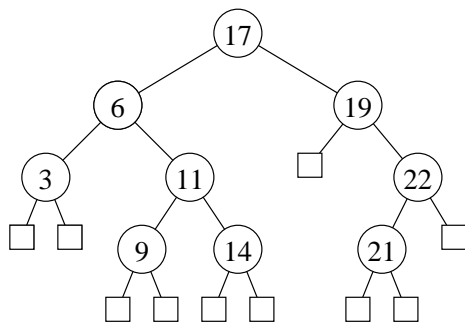
Angiv resultatet af at anvende PARTITION($A,5,13$) på nedenstående array.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	8	16	1	6	2	4	13	17	15	3	5	18	9	11	24	12

Svar: _____

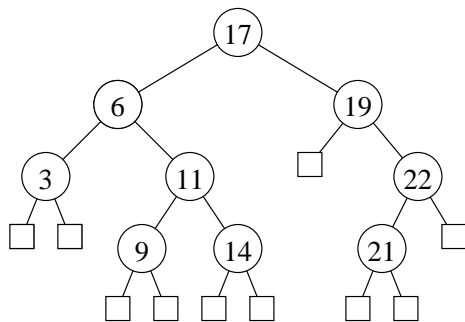
Opgave 11 (4%)

Tegn hvordan nedenstående ubalancerede binære søgetræ ser ud efter indsættelse af elementet 13.

Svar: _____

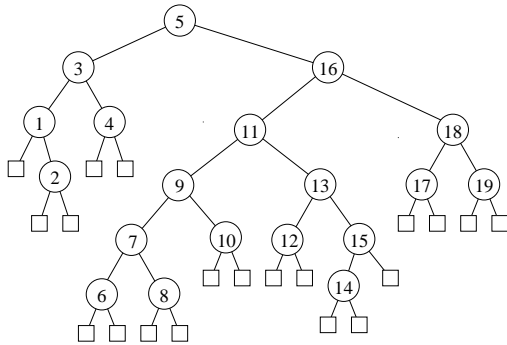
Tegn hvordan nedenstående ubalancerede binære søgetræ ser ud efter slettelse af elementet 17.

Svar: _____

Opgave 12 (4%)

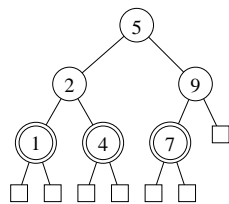
Angiv hvorledes knuderne i nedenstående binære søgetræ kan farves røde og sorte, således at det resulterende træ er et lovligt rød-sort træ.

Svar: _____

Opgave 13 (4%)

Tegn hvordan nedenstående rød-sort træ (dobbeltcirkler angiver røde knuder) ser ud efter indsættelse af elementet 3.

Svar: _____

Opgave 14 (4%)

Tegn en hashtabel hvor der anvendes kædede lister til at håndtere kollisioner, når hash-funktionen er $h(k) = 3k \text{ mod } 7$ og der indsættes elementerne 1, 2, 3, 5, 7, 11, 13, og 17 i den givne rækkefølge.

Svar: _____

Opgave 15 (4 %)

Tegn hvordan en hashtabel der anvender *linear probing* ser ud efter at elementerne 3, 0, 8, 2, 4, 12 og 11 indsættes i den givne rækkefølge, når hashfunktionen er $h(k) = 2k \bmod 9$.

0	1	2	3	4	5	6	7	8

Svar: _____

Opgave 16 (4 %)

Tegn hvordan en hashtabel der anvender *kvadratisk hashing* ser ud efter at elementerne 2, 3, 7, 5 og 11 indsættes i den givne rækkefølge, når hashfunktionen er

$$h(k, i) = (h'(k) + i + 3i^2) \bmod 7$$

$$h'(k) = 2k \bmod 9$$

0	1	2	3	4	5	6

Svar: _____

Opgave 17 (4 %)

Angiv den resulterende union-find struktur efter nedenstående sekvens af operationer, når der anvendes union-by-rank og stikomprimering. Angiv for hver knude rangen af knuden.

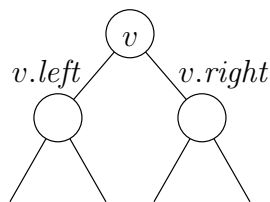
makeset(a)
makeset(b)
makeset(c)
makeset(d)
makeset(e)
makeset(f)
union(a, b)
union(a, c)
union(d, e)
union(c, e)
union(c, f)

Svar: _____

Opgave 18 (4%)

En sorteret liste af reelle tal $x_1 < x_2 < \dots < x_n$ er *dense* hvis $x_{i+1} - x_i \leq 1$ for alle $i = 1..n - 1$. F.eks. er listen 1.0, 1.5, 1.8, 2.9, 3.7 ikke dense, da $2.9 - 1.8 > 1$.

Betragt et søgetræ hvor hver knude v gemmer en værdi $v.x$, og knuderne er ordnet venstre-mod-højre efter stigende værdi. I hver knude gemmes ud over $v.x$ også $v.min$ og $v.max$, som er hhv. den mindste og største værdi i v 's undertræ, og en boolsk variabel $v.dense$ der angiver om listen af punkter i v 's undertræ er dense. Angiv hvorledes disse værdier kan beregnes når den tilsvarende information er kendt ved de to børn $v.left$ og $v.right$ (det kan antages at disse begge eksisterer).

Svar $v.min$ = _____

Svar $v.max$ = _____

Svar $v.dense$ = _____

Opgave 19 (4%)

Angiv de tre egenskaber en termineringsfunktion μ skal have:

Svar : _____

Svar : _____

Svar : _____

Transitionssystem Nedtælling
Konfigurationer: $\{[m, s] \mid \text{heltal } m, s \wedge m \geq 0 \wedge 0 \leq s \leq 59\}$
 $[m, s] \triangleright [m, s - 1] \quad \text{if } s > 0$
 $[m, s] \triangleright [m - 1, 59] \quad \text{if } m > 0 \wedge s = 0$

Opgave 20 (4%)

For hvert af nedenstående udsagn, angiv om de er en invariant for ovenstående transitionssystem Nedtælling. Startkonfigurationen antages at være $[n, 0]$ hvor $n \geq 0$.

	Ja	Nej
$m + s \leq n$	☐	☐
$m \leq n$	☐	☐
$59m + s \leq 59n$	☐	☐
$m \geq s$	☐	☐
$60m + s \leq 60n$	☐	☐

Opgave 21 (4%)

For hver af nedenstående funktioner, angiv om de er en termineringsfunktion for ovenstående transitionssystem Nedtælling.

	Ja	Nej
$\mu(m, s) = m + s$	☐	☐
$\mu(m, s) = 59m + s$	☐	☐
$\mu(m, s) = 60m + s$	☐	☐
$\mu(m, s) = m + s/60$	☐	☐
$\mu(m, s) = 59 \cdot 60 \cdot m + s^2$	☐	☐

Lad $\#_1(x)$ betegne antal bits lig 1 i den binære repræsentation af et ikke negativt heltal x . F.eks. er $\#_1(14) = 3$ da $14 = 1110_2$.

Algoritme BitsSet(n)
Inputbetingelse : Heltal $n \geq 0$
Outputkrav : $r = \#_1(n)$
Metode : $x \leftarrow n$;
 $r \leftarrow 0$;
 { I } **while** $x > 0$ **do**
 if x ulige **then**
 $x \leftarrow x - 1$;
 $r \leftarrow r + 1$
 else
 $x \leftarrow x/2$

Opgave 22 (4%)

For hvert af nedenstående udsagn, angiv om de er en invariant I for ovenstående algoritme BitsSet.

	Ja	Nej
$0 < x \leq n$	☐	☐
$\#_1(x) = \#_1(n)$	☐	☐
$\#_1(x) + r = \#_1(n)$	☐	☐
$r = \#_1(x)$	☐	☐
$r \leq x$	☐	☐

Opgave 23 (4%)

For hver af nedenstående funktioner, angiv om de er en termineringsfunktion for ovenstående algoritme BitsSet.

	Ja	Nej
$\mu(n, x, r) = n$	☐	☐
$\mu(n, x, r) = x$	☐	☐
$\mu(n, x, r) = \#_1(x)$	☐	☐
$\mu(n, x, r) = \#_1(x) - r$	☐	☐
$\mu(n, x, r) = \#_1(n) - \#_1(x) - r$	☐	☐

Opgave 24 (4%)

Givet et positivt heltal n , så beregner nedenstående algoritme n^3 . For at vise gyldigheden af algoritmen skal I_i , I_s og I_r være invarianter omkring variablerne i , s og r . Angiv invarianter hvormed gyldigheden af algoritmen kan bevises (bevis for invarianterne kræves ikke).

```
Algoritme Power3( $n$ )  
Inputbetingelse : Heltal  $n \geq 1$   
Outputkrav      :  $r = n^3$   
Metode          :  $i \leftarrow 1$ ;  
                  $s \leftarrow 1$ ;  
                  $r \leftarrow 1$ ;  
                  $\{I_i \wedge I_s \wedge I_r\}$  while  $i < n$  do  
                    $i \leftarrow i + 1$ ;  
                    $s \leftarrow s + 2i - 1$ ;  
                    $r \leftarrow r + 3s - 3i + 1$ 
```

Svar I_i : _____

Svar I_s : _____

Svar I_r : _____

For at kunne bevise at algoritmen terminerer, kræves en passende termineringsfunktion. Angiv en termineringsfunktion (bevis for at termineringsfunktionen har de nødvendige egenskaber kræves ikke).

Svar μ : _____

Opgave 25 (4%)

Rød-sortede søgetræer understøtter INSERT og DELETE på et træ med n elementer i worst-case tid $O(\log n)$. Med en passende potentialefunktion kan man argumentere for at INSERT tager amortiseret tid $O(\log n)$ og DELETE tager amortiseret $O(1)$ tid. Angiv en sådan potentialefunktion.

Svar $\Phi =$ _____